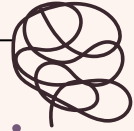
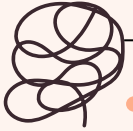

TRAVMA SONRASI
PSİKOLOJİK DANIŞMADA

MÜDAHALELER

01

02

03

Müdahaleler ne kadar sürmeli?

Müdahalelerin sıralaması nasıl olmalı?

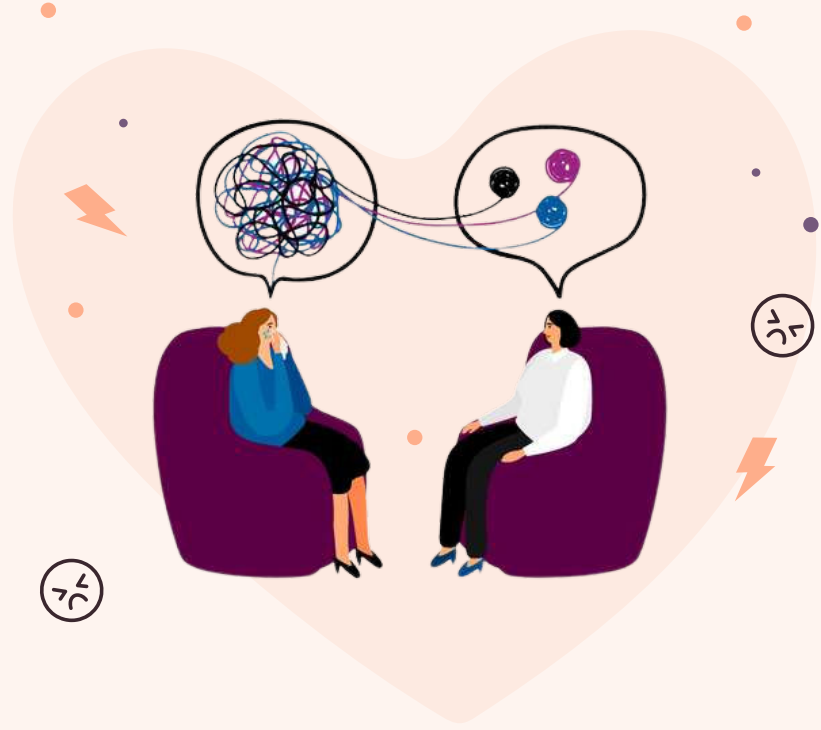

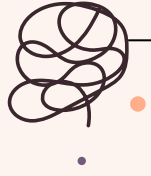
Müdahaleleri neye göre seçmeliyim?

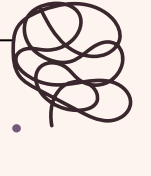
01

Müdahale Seçimi

Temel Kriterler

1

2

3

4

nedir ?

Yaşantı Türü

Ne?

Amaca
Uygunluk

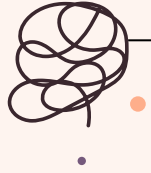
Kime ?

Danışana
Uygunluk

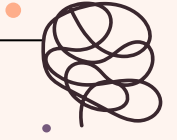
kim ?

Kuramsal
Bilgiler
Alınan
Eğitimler
Süpervizyon

NedİR ?

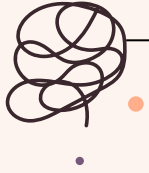
- Travmatik olay nedir?
- Kimleri etkilemiş?
- T/t mi?
- Ne zaman gerçekleşmiş?

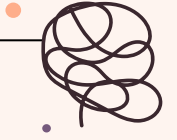
Kişiyeye özgü tedavi ve terapi yaklaşımları
BDT, EMDR vb.

Psikososyal destek çalışmaları,
psikoeğitim, paylaşım grupları vb.

Temel ihtiyaçlar,
güvenlik, stabilizasyon,
psikolojik ilk yardım.

Ne?

- Neye odaklanıyoruz?
- Amacımız nedir?

Amaçlar

01

Travmayı
Anlamlandırmak

02

Duyguları Düzenlemek

03

Sosyal destek
kaynaklarını
güçlendirmek

04

Baş etme becerilerini
arttırmak

05

Yeniden bağ kurma-
Umut ve benlik saygısını
arttırma

06

Danışanı hazırlama/
güçlendirme

1. OTURUM

AMAÇ: Çocukların travma ve travmaya gösterilen tepkiler konusunda bilgilendirilmesi; duygularını paylaşma konusunda yüreklendirilmeleri ve olumlu başa çıkma yöntemlerinin belirlenmesi ve yenilerinin öğretilmesi

SÜRE: İki ders saati

MALZEME: Resim kağıdı ve boyalar

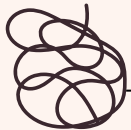
İŞLENECEK KONULAR:

Travmatik bir olaydan sonra çocuklarda görülebilecek tepkiler
Kişisel sorunlar hakkında konuşurken karşılaştığımız engeller ve konuşmanın olumlu yönleri

Güvenli Yer

En iyi yaptığım üç şey

En güçlü yanlarım

2. OTURUM

AMAÇ: Çocukların travma ve travmaya gösterilen tepkiler konusunda bilgilendirilmesi; duygularını paylaşma konusunda yüreklendirilmeleri ve olumlu başa çıkma yöntemlerinin belirlenmesi, yenilerinin öğretilmesi

SÜRE: Bir ders saati

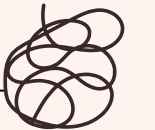
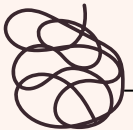
MALZEME: Resim kağıdı ve boyalar

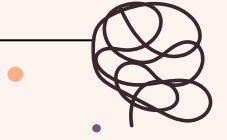
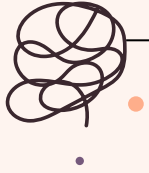
İŞLENECEK KONULAR

Geçen oturumun kısa bir özeti

Kendimizi iyi hissetmek için ne yaparız?

Sosyal atom çizimi

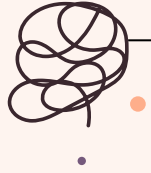

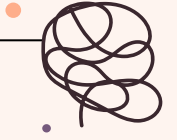
Amacımız Ne?

Uygun Mu?

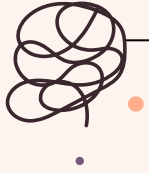

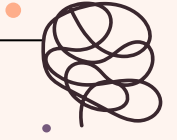
Kİme ?

- *Danışanın özellikleri;*
- Bireysel özellikler (yaş, cinsiyet, kompleks travma vb.)

Kim ?

- *Psi. Danışmanın özellikleri;*
- Kuramsal yeterlilik, zaman, uzmanlık vb.

02

Psikolojik İlk Yardım

Akut Dönem

Psikolojik İlk Yardım

- ❖ Acı çeken ya da desteğe ihtiyaç duyan kişiye sunulan insani ve destekleyici müdahaledir.
- ❖ Temel ihtiyaçların karşılanmasına yardım etmek

Psikolojik İlk Yardım

İnsanları konuşmaya zorlamadan dinlemek

Rahatlatıp sakinleşmelerine yardımcı olmak

İnsanların bilgi edinmesi, hizmetlere ve sosyal desteklere ulaşmaları için yardım sağlamak

Kişileri olası zararlardan korumak

Kişileri zorlamayan pratik bakım ve destek sağlamak

İhtiyaç ve kaygıları belirlemek

Sadece profesyonellerin
yapacađı bir iřtir.

Profesyonel bir
danışmanlık hizmetidir.

Psikolojik
anlamlandırmadır.

Güvende hisseder
Başkalarıyla bağlantı
kurar
Sakinleşir
Umutlanır
Sosyal, fiziksel ve
duygusal desteğe ulaşır

Psikolojik İlk Yardım

Kim

- Ciddi bir duruma maruz kalmış stresli insanlar
- Yetişkin, çocuk, ergen
- PİY'e ihtiyacı olduğunu söyleyen herkes (Acil ihtiyacı olanlar)

Nerede

- Olay yeri, sağlık merkezi, sığınak
- Kamplar, okullar

Ne Zaman

- Hemen
- Kişilerle ilk temasa geçildiği anda
- Zorlayıcı yaşam olayı sırasında ya da hemen sonrasında

PIY İlkeleri

İzle

- Güvenliđi kontrol edin
- Acil temel ihtiyaçları olan kişileri kontrol edin
- Ciddi stres tepkileri gösteren kişileri kontrol edin

Dinle

- Desteğe ihtiyaı olanlara yaklaşın (isim, kuruluş, güvenli yer)
- İhtiyaç ve kaygıları sorun
- Dinleyin ve sakinleřtirin (ses tonu, sakinleřme yöntemleri)

Bağ kur

- İnsanların temel ihtiyaçlarını bildirmelerine ve hizmetlere ulaşmalarına yardım edin
- Problemleriyle baş etmelerine yardım edin (Olumlu başa çıkma stratejileri)
- Bilgi verin (Olay, tanıdık, başkaları, güvenliğ, haklar, hizmete ulaşma Őekilleri)
- Sosyal destekleri artırın

**İzle-
Dinle
ve Bağ
Kur**

Psikolojik İlk Yardım Aşamaları

01

İlişki ve Bağ
Kurma

02

Güvenlik ve
rahatlamanın
sağlanması

03

Dengeleme

04

Bilgi Edinme

05

Temel ihtiyaçlar
konusunda yardımcı
olma

Psikolojik İlk Yardım Aşamaları

06

Sosyal
Destek

07

Bilgilendirme

08

İşbirliği kurulabilecek diğer hizmetlerle ilişkilendirme

Kaynaklar

- Erdur Baker, Ö & Doğan, T. (2018). *Kriz Danışmanlığı*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Erdur Baker, Ö. & Doğan, T. (2014). *Afetler, Krizler, Travmalar ve Psikolojik İlk Yardım*. Ankara: Türk PDR Derneği Yayınları.
- Erdur Baker, Ö., Aksöz Efe, İ. & Doğan, T. (2021). *Travma Psikolojisi*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Herman, J. (2016). *Travma ve İyileşme* (Çev.: Tamer Tosun). İstanbul: Literatür Yayıncılık.
- Jimenez, M. E., Wade, R., Lin, Y., Morrow, L. M., & Reichman, N. E. (2016). Adverse experiences in early childhood and kindergarten outcomes. *Pediatrics*, 137(2), 1–11. doi:10.1542/peds.2015-1839.
- Levine, P. A. (2017). *Travma ve Anı: Zihin ve Bedende Yaşayan Geçmişin İzini Sürmek*. İstanbul: Butik Yayıncılık.
- Montague, K. T., Christensen, K., & Furr, S. (2020). Counselor preparation in crisis, trauma, grief, and neurocounseling. *The Journal of Counselor Preparation and Supervision*, 13(4), 1.
- Ratrou, H. F., & Hamdan-Mansour, A. M. (2020). Secondary traumatic stress among emergency nurses: Prevalence, predictors, and consequences. *International journal of nursing practice*, 26(1), e12767.
- Savi Çakar, F. (2019). *Travma Psikolojik Danışmanlığı*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Scheeringa, M. S., Zeanah, C. H., & Cohen, J. A. (2011). PTSD in children and adolescents: Toward an empirically based algorithm. *Depression and anxiety*, 28(9), 770-782.
- Scott, C. & Briere, J. N. (2016). *Travma Terapisinin İlkeleri* (Çev.: Kollektif). İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Blaustein, M. E. (2013). Childhood trauma and a framework for intervention. In E. Rossen, R. Hull (Eds.). *Supporting and educating traumatized students: A guide for school-based professionals* (pp. 3-21). New York: Oxford University Press.